

Kısa Raporlar

İngilizce Tıp Eğitimi

Prof. Dr. Mehmet ÜNAL*

Ülkemizde yıllardır yabancı dilde eğitim yapan ilk-orta ve yüksek okullar vardır. Bir yabancı dili iyi öğrenebilmek için özellikle ortaöğretimde yoğun bir yabancı dil eğitimi vermenin yararı görülmüştür. Bununla birlikte yüksek öğretimin Türkçe yerine yabancı dilde olmasının gereği tartışmalıdır. Ülkemizde batı ölçütlerinde ilk tıp fakültelerinin açıldığı 14 Mart 1827'den, 1867'ye değin -40 yıllık dönemde- Türkçe bilen öğretim üyesi açığı nedeniyle, tıp eğitimi Fransızca yapılmıştır. Bunun sonucu 1856 yılında tıp fakültelerini bitiren hekimlerden yalnız biri Türk'tür. Oysa son 125 yıldır ülkemizde hekimlik azınlıklara özgü bir meslek olmaktan kurtarılmış, yetkin öğretim üyeleri yetişmiş, tıp fakülteleri ve hekimlik uluslararası, ölçütlerde güvenilir, saygın, onurlu bir düzeye erişmiştir.

Son 10 yıl içinde nedeni ve amacı anlaşılma- makla birlikte, kimi üniversitelerimiz İngilizce Tıp Fakülteleri açma tutkusuna kapılmıştır. Kimilerine göre bu durum fakültele ek parasal kaynak yaratmak ve öğretim üyelerine kadro sağlamak için; kimilerine göre ise başarılı bir orta öğreniminden geçen iyi bir yabancı dil bilen seçkin öğrencileri fakültelerinde toplamak, tıpta uzmanlık sınavında (TUS) diğer fakültele göre iyi bir yer edinmek ve fakültelerinin saygınlığını yükseltmek içindir. Son yıllarda yetenekli ve seçkin öğrencilerin ÖSYM sınavında tıp fakültelerinden uzaklaştığı bilinen bir gerçektir. Tıp fakülteleri ve hekimlik eski önemini ve önceliğini yitirmiştir. Ancak bu sorun ayrı bir yazı konusudur. Eğitim ve sağlık konularına gösterilen genel ilgi ya da ilgisizliğin bir sonucudur.

Tıp eğitiminde en az bir yabancı dil bilmenin önemi ve yararı tartışılmaz. Ancak yabancı dilde tıp eğitimi yapmanın amacı ve yararı belli değildir. İngilizce bilen doktor yetiştirilmek isteniyorsa bunun yeri tıp fakültesi değil fakülte öncesi eğitim kurumlarıdır. Tıp fakültesi öğretim üyesinde İngilizce öğretmenliği işlevi beklemek anlaşılabilir bir aymazlıktır. Bir öğretim üyesi en iyi kendi bilim dalında, kendi dilinde eğitim ve öğretim yapabilir.

Tıp da hastalık durumu bedensel-ruhsal-toplumsal (biyopsikososyal) olayların bir sonucudur. Tanı ve tedavide bu üç boyutun iyi değerlendirilmesi gerekir. Bu da iyi bir hasta-hekim ilişkisi ve iletişimi ile olasıdır.

Az gelişmiş ülkeler dışında; kendi dilini bırakıp yabancı bir dilde tıp eğitimi yapan bir ülke gösterilemez. İyi bir yabancı dil bilen kişilerin başarılı birer hekim olduklarını söylemek de olası değildir. Başarılı bir hekim kendi dilini iyi bilen, mesleğini seven, çalışkan, özverili, insanlarla sağlıklı ilişki ve iletişim içinde olabilenler arasından seçilebilir. Kendi dilini küçümseyen, kültürüne yabancılaşmış, halkından kopmuş, gözü teknolojik olarak gelişmiş yabancı ülkelerde olan kişilerin ülkemiz için yararlı ve başarılı birer hekim olacağı düşünülemez.

Tıp Fakültesi olarak ülkemiz gerçeklerine uygun hekim yetiştirmek asıl amacımız olmalıdır. Bunun için yapay, özentili öneriler yerine; fakültelerimiz öğretim üye ve yardımcılarını -nitelik ve nicelik olarak- güçlendirmek, çağdaş araç ve gereçleri sağlamak, ileri araştırma, inceleme ve sağaltım yöntemlerini uygulayabilir duruma getirmek için çaba göstermek gerekir.

Bu arada öğrencilerimize, çağdaş bilimsel yayınları doğrudan izleyebilecek bir düzeye erişebilmeleri için kimi fakültelerde ilk yıl yoğun bir İngilizce eğitimi verilebilir. Bunun için Devlet Yabancı Dil Sınavından geçemeyenler için 7 yıllık bir tıp eğitimi düzenlenebilir. Bununla birlikte bu uygulama genelleştirilemez. Uygulanmakta olan 6 yıllık tıp eğitimi süre olarak yeterlidir. İçeriği geliştirilebilir, eğitim-öğretim ve uygulama yöntemlerinde çağdaş uygun iyileştirmeler yapılabilir.

SONUÇ

Türkçe yüz milyonlarca insanın bildiği ve konuştuğu köklü ve yaygın bir dildir. Bilimsel yayın ve gelişmeleri izlemekte yetersiz değildir. Aslında Türkçe'nin ilk yazı dili olması, ünlü-ünsüz uyumu, kuralların mantığa uygunluğu, sözcük kökünün ve ekinin aslını gösteren saydamlığı söz diziminde anlatım kolaylığı ve anlam uyumu gibi özellikleri nedeniyle öteki dillere göre belirgin bir üstünlüğünde vardır. Yüce Atatürk'ün vurguladığı gibi, bir ulusu uluşa simgeleyen en önemli öge dilidir. Gerçek bir uluşu anadilini en kutsal özvarlığı sayar, özenle korur. Dilimize saygı duymak, özen göstermek, geliştirmek bilim kurumlarının, kitle iletişim araçlarının (TRT, basın gibi), aydınların öncelikli görevi olmalıdır.

(*) Çukurova Ü. Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi